

Sygn. akt I ACa 785/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bożena Oworuszko
Sędzia:	SA Walentyna Łukomska-Drzymala (spr.)
Sędzia:	SA Elżbieta Patrykiewicz
Protokolant	sekr. sądowy Maciej Mazuryk

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa Centrum Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 24 września 2012 r., sygn. akt IX GC 79/12

I. umarza postępowanie apelacyjne co do kwoty 180.000 (sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 1 stycznia 2013r. do dnia zapłaty;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda Centrum Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 785/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda Centrum Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z. kwotę 180.000 zł z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 12.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia

i motywy swego rozstrzygnięcia:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. prowadzi działalność gospodarczą między innymi w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy artykułów użytku osobistego i domowego. Spółka była jednym ze współników pozwanej Spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Wszyscy współnicy mieli równe udziały w spółce (...), a zgodnie z umową Spółki, celem jej działalności było w szczególności prowadzenie i koordynowanie polityki handlowej, w tym marketingu, zakupów i sprzedaży, dla jej współników. Celem działalności Spółki nie było osiągnięcie zysków.

W dniu 20 lutego 2008 roku strony procesu zawarły umowę pożyczki, na mocy której powodowa Spółka pożyczyła pozwanej Spółce kwotę 180 000 złotych. Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy pożyczka była przeznaczona wyłącznie na zakup biura pożyczkobiorcy, położonego przy ulicy (...)

w W.. Niezwłocznie po dokonaniu zakupu pożyczkobiorca zobowiązany był przesłać pożyczkodawcy kopię umowy. W przypadku, gdyby pożyczkobiorca zwlekał z wywiązaniem się z tego zobowiązania powyżej 15 dni, pożyczkodawca mógł zażądać natychmiastowego zwrotu udzielonej pożyczki wraz z odsetkami (...) umowy). W(...) umowy strony uzależniły termin zwrotu pożyczki od osiągnięcia przez pożyczkobiorcę zysku w kolejnych latach obrotowych. W dniu zawarcia umowy powodowa Spółka wpłaciła na rachunek pozwanej Spółki umówioną kwotę 180 000 złotych. Umowy pożyczki na kwotę 180 000 złotych zostały zawarte ze Spółką (...) przez wszystkich jej współników. Wskazany lokal został przez pozwaną Spółkę nabyty w dniu 11 grudnia 2008 r.

W dniu 20 lutego 2009 roku wszyscy (...) Spółki (...) zawarli z nią jednobrzmiące umowy zatytułowane „Aneks nr (...) z dnia

20 lutego 2009 r. do umowy pożyczki zawartej w dniu 20 lutego 2008 r.

w W.. Najistotniejszą zmianą w stosunku do pierwotnego tekstu umowy, było nowe brzmienie (...) umowy, zgodnie z którym pożyczka miała zostać spłacona przez pożyczkobiorcę do dnia 31 grudnia 2012 roku.

W dniu 12 marca 2009 roku strony sporu zawarły porozumienie zatytułowane „Aneks nr (...) z dnia 12 marca 2009 r. do umowy pożyczki zawartej w dniu 20 lutego 2008 r. w W..”. Na mocy aneksu strony wprowadziły szereg zmian do pierwotnie zawartej umowy pożyczki. Do (...) umowy został dodany (...)w brzmieniu: „Pożyczkodawca udziela Pożyczkobiorcy dodatkowej pożyczki w kwocie 180 000 złotych. (...) Jeżeli z dalszej części umowy nie będzie wynikało nic innego, przez pożyczkę rozumie się również dodatkową pożyczkę” (...) aneksu). Środki pochodzące z dodatkowej pożyczki miały zostać przeznaczone na wyposażenie biura pożyczkobiorcy zlokalizowanego przy ulicy (...) w W.. Skreślono także wszystkie dotychczasowe ustępy w (...), który uzyskał nowe brzmienie: „Pożyczka zostanie spłacona przez Pożyczkobiorcę do dnia

31 XII 2009”. Data „31 XII 2009” została wpisana pismem ręcznym i opatrzona parafami osób podpisujących aneks. W imieniu Spółki C.H. (...) aneks podpisał prezes zarządu S. K., zaś w imieniu Spółki (...) prezes zarządu W. K., który także przygotował projekt aneksu. Porozumienie zostało wynegocjowane i podpisane podczas jednoczesnej obecności reprezentantów obu stron umowy.

Powodowa Spółka nie wykonała postanowień aneksu podpisanego

w dniu 12 marca 2009 roku, to jest nie wypłaciła Spółce (...) dodatkowej kwoty pożyczki w wysokości 180 000 złotych, a ta nie domagała się wykonania umowy. Pomędzy stronami miały natomiast miejsce liczne rozliczenia finansowe, jednak bez związku z zobowiązaniem powodowej Spółki do udzielenia dodatkowej pożyczki.

Z tytułu zawartej umowy pożyczki pozwana Spółka uiszczala powodowej Spółce wynagrodzenie w postaci oprocentowania w wysokości ustalonej w(...) umowy. Z tego tytułu została obciążona przez pożyczkodawcę obowiązkiem zapłaty: za 2008 roku kwoty 11 021,03 złotych, za 2009 rok kwoty 8 568 złotych, za 2010 rok kwoty 8 388 złotych, za 2011 rok kwoty 10 386 złotych. Spółka C. H. (...) nie domagała się zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w spłacie pożyczki począwszy od dnia 1 stycznia 2010 roku.

Pismem z dnia 12 stycznia 2012 roku Spółka C. H. (...) wezwała Spółkę (...) do zwrotu kwoty 180 000 złotych wraz z należnymi odsetkami, w tym ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia

1 stycznia 2012 roku, w terminie do dnia 20 stycznia 2012 roku.

Przedstawiony stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych w uzasadnieniu wyroku dowodów.

W niniejszej sprawie nie było sporne pomiędzy stronami, iż w dniu 20 lutego 2008 roku zawarły one umowę pożyczki na kwotę 180 000 złotych, zaś w dniu 20 lutego 2009 roku podpisały aneks do tej umowy, w którym ustaliły termin zwrotu pożyczonej kwoty na dzień 31 grudnia 2012 roku. Nie było sporu także co do tego, iż pozwana Spółka nie zwróciła powodce przedmiotu pożyczki. Istota sporu sprowadzała się natomiast do ustalenia daty wymagalności wierzytelności powodowej Spółki z tytułu zawartej umowy, której określenie wiąże się ściśle z charakterem dokumentu zatytułowanego „Aneks nr (...) z dnia 12 marca 2009 r. do umowy pożyczki zawartej w dniu 20 lutego 2008 r. w W.”, zgodnie z którym termin zwrotu pożyczonej kwoty został ustalony na dzień 31 grudnia 2009 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia twierdzenie, iż stanowisko strony pozwanej, kwestionującej skuteczne zawarcie aneksu z dnia 12 marca 2009 roku, nie zasługuje na aprobatę. Dokonując oceny w tym zakresie, Sąd oparł się przede wszystkim na zgromadzonych w aktach sprawy dowodach z dokumentów. Ich autentyczność

i prawdziwość zawartych w nich treści nie wzbudziły wątpliwości Sądu. Nie były także kwestionowane przez żadną ze stron. Dokument zatytułowany „Aneks nr (...) z dnia 12 marca 2009 r. do umowy pożyczki zawartej w dniu 20 lutego 2008 r. w W.”, podpisany przez osoby upoważnione do reprezentacji obu Spółek, zawiera wyraźne stwierdzenie, iż datą zwrotu pożyczki jest dzień 31 grudnia 2009 roku. Z uwagi na treść dodanego (...), nie może budzić wątpliwości, iż ustalony termin zwrotu pożyczki odnosi się zarówno do kwoty pożyczki przekazanej na podstawie pierwotnej umowy, jak również do dodatkowej kwoty pożyczki, której wypłata miała nastąpić na podstawie podpisanego aneksu.

Ustalenia Sądu Okręgowego zostały oparte także na ocenie dowodów osobowych w postaci zeznań świadków i stron, których wiarygodność została szczegółowo oceniona w uzasadnieniu wyroku. Odnosząc się do kwestii parafowania dokumentu odmiennie przedstawianej przez świadka i stronę powodową Sąd Okręgowy wyraził pogląd, iż za zgodne z zasadami doświadczenia życiowego i praktyką życia gospodarczego należy uznać zachowanie polegające na opatrzeniu przez strony swoimi podpisami odręcznego zapisku w tekście umowy po jego złożeniu, w szczególności wówczas, gdy dotyczy on jej istotnych postanowień.

Domagając się zasądzenia dochodzonej pozewem kwoty, strona powodowa dodatkowo powoływała się na fakt, iż pozwana Spółka nie wysłała jej kopii umowy, na podstawie której nabyła nieruchomości położoną przy ulicy (...) w W., co – w świetle postanowień umowy z dnia 20 lutego 2008 roku – stanowiło podstawę do żądania natychmiastowego zwrotu pożyczonej kwoty. Strona pozwana nie wykazała w jakikolwiek sposób, aby wysłała powodowej Spółce kopię umowy, na podstawie której nabyła przedmiotową nieruchomość, do czego była zobowiązana na podstawie (...) umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2008 roku. Wykazanie tej okoliczności obciążało pozwaną spółkę zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu określoną w art. 6 k.c.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za zasługujące na uwzględnienie.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodzi z zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki. Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Bezsporne jest, iż pozwana Spółka nie zwróciła powodce pożyczonej kwoty 180 000 złotych. Pomiędzy stronami nie było natomiast zgody co do określenia daty wymagalności wierzytelności powodowej Spółki z tego tytułu.

W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie dowodowe bezsprzecznie wykazało, iż w dniu 12 marca 2009 roku strony podpisały aneks do umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2008 roku, w którym określiły termin zwrotu

pożyczonej kwoty na dzień 31 grudnia 2009 roku. Tym samym strony uchylili postanowienia wcześniejszego aneksu, podpisanego w dniu 20 lutego 2009 roku, w których jako termin spłaty pożyczki wskazany został dzień 31 grudnia 2012 roku. Przedłożenie przez prezesa zarządu (...) Spółki z o.o. podpisanego jednostronnie aneksu nr (...) do umowy pożyczki uznać należy za złożenie oferty w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego. Oferta ta została złożona przedsiębiorcom pozostającym w stałych stosunkach gospodarczych (art. 68² kc). W okolicznościach sprawy brak jest też podstaw do stwierdzenia, iż zawarcie umowy zależne było od wyrażenia zgody przez pozostałych wspólników, czy wreszcie warunkiem jej zawarcia było zawarcie analogicznych umów przez pozostałych wspólników.

Nie budzi także wątpliwości, iż aneks z dnia 12 marca 2009 roku podpisany został przez osoby uprawnione do reprezentowania stron.

W ocenie Sądu Okręgowego uznaniu przedmiotowego porozumienia za skutecznie zmieniające wcześniejszy aneks z dnia 20 lutego 2009 roku nie sprzeciwia się także jego niewątpliwie błędna numeracja oraz fakt, iż powodowa Spółka począwszy od stycznia 2010 roku nie domagała się od pozwanej zapłaty ustawowych odsetek za opóźnienie, a więc odsetek w wysokości wyższej niż ustalone w treści umowy. Z faktu błędnego określenia zawartego porozumienia jako „aneks nr (...)” w sytuacji, gdy był to drugi tego rodzaju dokument podpisany przez strony w związku zawartą umową pożyczki, nie można zasadnie wysnuć wniosku, iż w rzeczywistości nie doszło do jego wynegocjowania i podpisania. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, iż dokument ten, sporządzony i podpisany przez członka zarządu pozwanej, występował pod tą nazwą od samego początku, także w czasie dyskusji nad nim prowadzonej przez pozostałych wspólników pozwanej Spółki. W tej sytuacji fakt późniejszego podpisania błędnie zatytułowanego dokumentu przez przedstawiciela powódki nie może

w żaden sposób rzutować na ważność zobowiązania zaciągniętego w ten sposób przez strony. Podobnie bez znaczenia dla omawianej kwestii pozostaje okoliczność, iż powodowa Spółka nie żądała od pozwanej zapłaty odsetek ustawowych od dnia 1 stycznia 2010 roku. Uprawnienie do żądania odsetek za opóźnienie jest bowiem uprawnieniem wierzyciela, a nieskorzystanie z niego nie może stanowić podstawy kwestionowania wymagalności dochodzonego roszczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że na skutek podpisanego w dniu 12 marca 2009 roku aneksu do umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2008 roku, strony wprowadziły zmiany do pierwotnie ukształtowanego stosunku zobowiązaniowego, w szczególności na nowo określając termin zwrotu przedmiotu pożyczki na dzień 31 grudnia 2009 roku. Wobec upływu ustalonego terminu, powodowa Spółka ma prawo domagać się zwrotu pożyczonej pozwanej kwoty 180 000 złotych, co uzasadniało uwzględnienie powództwa i zasądzenie na rzecz Centrum Handlowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty 180 000 złotych.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek znajduje oparcie w treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym w sytuacji, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem swego świadczenia z zawartej umowy pożyczki od dnia 1 stycznia 2010 roku, a zatem od dnia następującego po dniu, w którym miała nastąpić spłata pożyczki. Jednakże z uwagi na związanie Sądu żądaniem pozwu, odsetki w ustawowej wysokości zostały zasądzone dopiero od dnia 1 stycznia 2012 roku.

Jedynie na marginesie Sąd Okręgowy zaznaczył, iż niezależnie od upływu ustalonego przez strony terminu zwrotu przedmiotu pożyczki, wymagalność roszczenia powodowej Spółki uzasadnia treść § 3 ust. 2 i 3 umowy z dnia 20 lutego 2008 roku. Na mocy wskazanych postanowień pozwana była zobowiązana do przesłania powódce kopii stosownej umowy, na podstawie której nabyła nieruchomości, na zakup której były przeznaczone środki finansowe pochodzące z udzielonej jej pożyczki. W przypadku, gdyby zwlekała z wywiązaniem się z tego obowiązku powyżej 15 dni, powodowa Spółka była uprawniona do żądania natychmiastowego zwrotu udzielonej pożyczki wraz z odsetkami. Jak to zostało wyżej wskazane, pozwana Spółka nie udowodniła, aby w stosownym czasie przesłała powódce tę umowę.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Z przedstawionych względów Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana Spółka zarzucając naruszenie:

1. art. 65 § 1 kc poprzez błędną wykładnię oświadczenia woli członka zarządu pozwanej Spółki i przyjęcie, że pozwana składając podpis na projekcie aneksu umowy pożyczki działała w celu wywołania skutku prawnego w postaci zawarcia aneksu zgodnie z treścią jego projektu, w sytuacji gdy podpis został złożony przed wypełnieniem miejsca określającego termin zwrotu pożyczki i w takiej postaci został wręczony prezesowi zarządu powódki;
2. art. 68² kc poprzez przyjęcie, iż przekazanie powódce jednostronnie podpisanego projektu aneksu stanowiło ofertę złożoną przedsiębiorcy pozostającemu w stałych stosunkach gospodarczych, w sytuacji gdy między stronami nie wytworzyła się praktyka zawierania umów w tym trybie, a ponadto strony ograniczyły możliwość zmiany umowy pożyczki do formy pisemnej;
3. art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy żądanie wcześniejszego zwrotu pożyczki z uwagi na niedostarczenie powódce we wskazanym w umowie terminie umowy zakupu lokalu po upływie dwóch lat od nabycia nieruchomości i w sytuacji gdy powódka dysponowała wiedzą o dokonaniu zakupu – stanowi nadużycie prawa;
4. art. 233 § 1 kpc przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji dokonanie ustaleń sprzecznych z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie oraz rzeczywistym stanem faktycznym tj. przyjęcie, że: oferta zmiany umowy pożyczki została złożona przedsiębiorcy pozostającemu w stałych stosunkach gospodarczych; do podpisania aneksu doszło przy jednoczesnej obecności obu stron wyłącznie na podstawie zeznań powoda oraz uznanie za nieistotne okoliczności przemawiających za tym, że nie doszło do niezwłocznego przyjęcia takiej oferty, a także błędne przyjęcie, że podpisy zostały złożone po złożeniu w umowie odrębnego zapisku;
5. art. 328 § 2 kpc poprzez nie odniesienie się w uzasadnieniu wyroku do zarzutu strony pozwanej nadużycia prawa oraz niewskazanie, dlaczego zeznania każdego ze świadków oraz stron sąd I instancji uznał częściowo za wiarygodne, a częściowo odmówił im wiarygodności.

Wskazując na przedstawione zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej Spółki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 marca 2013 r. pełnomocnik pozwanej Spółki ograniczył apelację do rozstrzygnięcia o odsetkach za okres od

1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r., cofając apelację w pozostałej części.

W konsekwencji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zakresie odsetek za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu za drugą instancję (k.319v – 00.04.17, 00.12.39).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W związku z ograniczeniem zakresu apelacji do rozstrzygnięcia

o odsetkach za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. i tym samym cofnięciem apelacji w zakresie dotyczącym należności głównej w kwocie 180.000 złotych oraz odsetek od tej kwoty począwszy od dnia 1 stycznia 2013 r. zaistniała podstawa do umorzenia postępowania apelacyjnego w tym zakresie na mocy art. 391 § 2 kpc.

W pozostałym zakresie apelacja pozwanej Spółki jako bezzasadna podlegała oddaleniu. Strona pozwana ograniczając zakres apelacji uznała zasadność żądania zwrotu pożyczki w dacie 31 grudnia 2012 r., a tym samym także zasadność żądania odsetek od dnia 1 stycznia 2013 r. Zarzuty apelacji odnieść należy do zasadniczej, spornej pomiędzy stronami kwestii wymagalności roszczenia w dacie 1 stycznia 2012 r. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, iż termin zwrotu pożyczki został pomiędzy stronami ustalony na dzień 31 grudnia 2009 r. Apelacja nie zawiera żadnych uzasadnionych zarzutów, które pozwalają na zakwestionowanie tego ustalenia.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego, bowiem zarzut naruszenia prawa materialnego może być właściwie oceniony jedynie na tle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Za całkowicie chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 328

§ 2 kpc. Obrza art. 328 § 2 kpc może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku

z dnia 7.02.2001 r. naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328 § 2 kpc), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (sygn. akt V CKN 606/00, Lex nr 53116). Sytuacja taka w sprawie nie zachodzi. Treść uzasadnienia pozwala na odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia i poddanie go kontroli instancyjnej. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie elementy konstrukcyjne wskazane w art. 328 § 2 kpc. Brak odniesienia się do wszystkich zarzutów strony nie świadczy o naruszeniu omawianego przepisu, zwłaszcza w sytuacji, gdy pozostaje to bez wpływu na treść rozstrzygnięcia i nie stanowi przeszkody do odczytania sfery motywacyjnej orzeczenia. Wbrew zarzutom apelacji sąd pierwszej instancji przedstawił w uzasadnieniu wyroku ocenę dowodów osobowych i motywy dla których uznał je za wiarygodne lub nie. Trafność tej oceny może podlegać badaniu w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc a nie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 kpc. Z tych względów zarzut naruszenia art. 328 § 2 kpc należało uznać za chybiony.

Nie zasługuje też na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc. Aby zarzucić skutecznie naruszenie przepisu art. 233 § 1 kpc skarżący powinien wskazać, jaki konkretnie dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał za wiarygodny i mający moc dowodową albo za niewiarygodny i niemający mocy dowodowej, i w czym przy tej ocenie przejawia się naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów (por. wyrok SN

z 18.01.2002 r. sygn. I CKN 132/01, Lex nr 53144). Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postan. SN z 10.01.2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Stwierdzić także należy, iż jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby

w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków

z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z 27.09.2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906). Apelacja tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami. Uzasadnienie apelacji sprowadza się do przedstawienia własnego stanowiska strony skarżącej co do okoliczności faktycznych sprawy. Skarżący nie wskazuje, które konkretnie dowody Sąd Okręgowy ocenił wadliwie i w czym przejawia się wadliwość rozumowania sądu orzekającego. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania dokonanej przez sąd pierwszej instancji oceny dowodów. Zauważyć też należy, iż strona skarżąca podnosi w uzasadnieniu apelacji okoliczności, które nie były przedmiotem zarzutu w toku procesu a tym samym ustaleń sądu. Dotyczy to kwestii istniejącego między stronami konfliktu. Dlatego okoliczność ta musi pozostać poza rozważaniami sądu odwoławczego. Nie ma jakichkolwiek

podstaw do stwierdzenia, że takie okoliczności jak brak żądania odsetek umownych, brak żądania zwrotu pożyczki mimo upływu terminu do jej zwrotu miałyby prowadzić do odmiennych wniosków niż poczynione przez sąd orzekający. Apelacja nie wskazała, aby wnioskowanie sądu było nielogiczne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Tym samym nie można zakwestionować poglądu sądu, że fakt nie skorzystania ze wszystkich uprawnień wierzyciela, odroczenie w czasie sądowego dochodzenia zwrotu pożyczki pozostaje bez wpływu na ocenę, czy doszło do zmiany umownego terminu zwrotu pożyczki aneksem z dnia 12 marca 2009 r.

W okolicznościach sprawy nie wykazano, że zmiana umowy możliwa była tylko wtedy, gdy stosowne aneksy zaakceptują wszyscy współnicy pozwanej Spółki. Nie ma jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że do skuteczności aneksu z dnia 12 marca 2009 r. konieczna była zgoda pozostałych współników pozwanej Spółki bądź podpisanie przez wszystkich współników jednobrzmiących aneksów. Dowodu na taką okoliczność strona pozwana nie przedstawiła. Zauważyć należy, iż umowy pożyczki były umowami dwustronnymi, a zatem ich zmiana zależała tylko od woli obu stron. Sam fakt zawierania dotychczas umów na jednakowych warunkach nie wyklucza dopuszczalności i możliwości zawarcia umowy uzgodnionej pomiędzy jej stronami na odmiennych warunkach. Wskazanie w uzasadnieniu apelacji, że została podjęta decyzja

o niepodpisywaniu aneksu, bez wykazania, że była ona wiążąca dla strony powodowej i ma wpływ na ważność i skuteczność podpisanego przez nią aneksu do umowy łączącej strony procesu, pozostaje bez wpływu na trafność ustaleń sądu pierwszej instancji. Zupełnie niezrozumiałą jest zarzut nieprawidłowej numeracji aneksu, skoro niekwestionowane jest, że tekst aneksu został sporządzony przez stronę pozwaną. Te wszystkie podnoszone w uzasadnieniu apelacji okoliczności w żaden sposób nie prowadzą do podważenia dokonanej przez sąd orzekający oceny dowodów i ustaleń faktycznych, gdyż nie wykazują sprzeczności stanowiska sądu z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. Dotyczy to także podstawowego ustalenia, iż pomiędzy stronami doszło do zmiany umowy pożyczki w drodze aneksu z dnia 12 marca 2009 r., a tym samym zmiany terminu zwrotu pożyczki. Zmiana ta została dokonana w formie wymaganej dla zmiany umowy zastrzeżonej w treści umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2008 r. w (...) /k.16/. Sąd Apelacyjny

w całości podziela pogląd sądu pierwszej instancji, iż zgodne z doświadczeniem życiowym i praktyką życiową jest opatrywanie odręcznym podpisem tekstu umowy sporządzonego innym tekstem, innym charakterem pisma, niż pozostały tekst, właśnie po dokonaniu takiego zapisu, a nie przed. Strona skarżąca nie wykazała, aby właściwy był inny sposób postępowania, o czym dodatkowo świadczy też stwierdzenie, że takie odmienne praktyki są rzadkością. W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny nie ma jakichkolwiek podstaw do podważenia ustaleń sądu, iż doszło do właściwej formie do zmiany umowy pożyczki mocą aneksu z dnia 12 marca 2009 r. co do terminu zwrotu pożyczki i ustalenia go na dzień 31 grudnia 2009 r. Podnieść należy, iż właśnie fakt dokonania takiego odręcznego parafowania stanowi dodatkowy argument do przyjęcia, iż do zmiany umowy doszło podczas jednoczesnej obecności przedstawicieli obu stron. Twierdzenia skarżącego, że podpis strony powodowej został złożony

w innym terminie, po upływie terminu związania ofertą nie zostały w żaden sposób udowodnione. Wskazać też należy, iż oceniając dowody osobowe

w przypadku ich odmiennej treści sąd orzekający ma prawo dać wiarę jednej

z osób, czyli dokonać swobodnej oceny tych zeznań, nie może tylko na ich podstawie budować wniosków, które z nich nie wynikają. Opierając się na zeznaniach przedstawiciela strony powodowej S. K. sąd pierwszej instancji ustalił fakty wynikające z tych zeznań i pogląd swój prawidłowo uzasadnił. Dlatego też brak jest podstaw do zakwestionowania tak poczynionych ustaleń.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, iż apelacja nie podważyła skutecznie prawidłowości oceny dowodów i ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji. Sąd Apelacyjny ustalenia te podziela jako podstawę faktyczną rozstrzygnięcia.

W prawidłowo ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy nie dopuścił się też naruszenia przepisów prawa materialnego. Wbrew twierdzeniom apelacji nie ma jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, iż doszło do naruszenia art. 65

§ 1 kc. W okolicznościach sprawy nie może budzić wątpliwości sama treść przedmiotowego aneksu w zakresie zmiany terminu zwrotu pożyczki. Całkowicie nieuprawniony jest pogląd skarżącego, że podpisany przez Prezesa

Zarządu uprawnionego do jednoosobowej reprezentacji pozwanej Spółki projekt aneksu „był projektem, który nie został zaakceptowany przez pozwaną spółkę”. Skoro sporządzony w wymaganej formie – pisemnej – projekt zmiany umowy zostaje podpisany przez uprawnionego reprezentanta i po przedstawieniu drugiej stronie podpisany przez jej przedstawiciela po wpisaniu w pozostawione

w tekście umowy wolne miejsce wspólnie uzgodnionej (parafowanej) daty zwrotu pożyczki – to okoliczności wymienione w art. 65 § 1 kc mogą prowadzić tylko do jednego wniosku, że wolą obu stron składających podpisy pod niebudzącej wątpliwości treścią dokumentu było zawarcie umowy czyli złożenie oświadczenia woli o treści wskazanej w tym dokumencie. Odmienne wnioski byłyby nielogiczne i możliwości odmiennej interpretacji złożonych oświadczeń woli pozwana Spółka nie wykazała. Nie wskazała jaki miałyby być inny cel składania takich oświadczeń. Z przyczyn już wcześniej wskazanych fakt braku stosownych uzgodnień i złożenia zgodnych oświadczeń woli przez pozostałych współników pozwanej Spółki nie może prowadzić do odmiennych wniosków.

Nie można też podzielić zarzutu naruszenia art. 68² kc. Jakkolwiek faktycznie Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku przywołał ten przepis, to jednak całokształt ustaleń faktycznych musi prowadzić do wniosku, iż przepis ten nie stanowił podstawy prawnej rozstrzygnięcia. W sprawie nie mamy bowiem do czynienia z oceną kwestii istnienia lub nie niezwłocznej odpowiedzi na ofertę, czego dotyczy omawiany przepis. Do zmiany umowy doszło w drodze złożenia na piśmie zgodnych oświadczeń woli stron tej umowy, przy jednoczesnej obecności ich przedstawicieli. Nie miał tu zatem zastosowania do uznania czy doszło do zmiany umowy tryb ofertowy wskazany w art. 68² kc. Do zmiany umowy doszło w formie pisemnej, zgodnie z zasadą swobody umów zawartą w art. 353¹ kc.

Za nieuzasadniony uznał Sąd Apelacyjny również zarzut naruszenia art. 5 kc. Podnieść należy, iż jakkolwiek sąd pierwszej instancji wskazał, iż powództwo o zwrot przedmiotu pożyczki jest uzasadnione także w świetle postanowień § 3 umowy, to jednak zasadniczym argumentem do uwzględnienia roszczenia było ustalenie, iż minął umowny termin jej zwrotu uzgodniony aneksem z dnia 12 marca 2009 r. Dodatkowo w sytuacji, gdy obecnie minął także termin uważany przez stronę pozwaną za obowiązujący tj. 31 grudnia 2012 r. rozważanie kwestii podniesionych w uzasadnieniu omawianego zarzutu jest bezprzedmiotowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów, zaś zaskarżony wyrok odpowiada prawu i jest oparty na prawidłowej podstawie faktycznej. Z tych też względów i na mocy art. 385 kpc Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach procesu sąd orzekł na mocy art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 2 kpc i art. 108 § 1 kpc. Cofnięcie apelacji skutkujące uprawomocnieniem się orzeczenia zasądzającego świadczenie na rzecz skarżącego musi być uznane zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu jako przegranie sprawy w tym zakresie.